

Fiskets Gang

Utgitt av Fiskeridirektøren.

Kun hvis kilde oppgis, er ettertrykk fra „Fiskets Gang“ tillatt.

32. årg.

Bergen, Torsdag 31. oktober 1946.

Nr. 42

Abonnement kr. 10.00 pr. år tegnes ved alle postanstalter og på Fiskeridirektørens kontor. Kr. 16.00 utenlands.
Annonsepris: Pristariff fåes ved henvendelse til Fiskeridirektørens kontor. „Fiskets Gang“'s telefoner 16 932, 14 850.
Postgiro nr. 691 81. Telegramadresse: „Fiskenytt“.

Uken som endte 26. oktober.

Norske sildtrålere deltar i skarpsildfisket i Skagerak.

Store kveitefangster for Ålesund, men uvær og få utseilinger

Småseisnurping på Gripfeltet.

Det var en del værhindring for fisket også i uken som endte 26. oktober. Fetsild- og småsildfisket gir fremdeles høyst utilfredsstillende utbytte. Brislingfisket fortsetter i Sogn og Hardanger, men med små fangster. Det blir nå norsk deltakelse i det svenske fiske etter storbrisling i Skagerak. Bankfisket fra Sunnmøre ga gode kveitefangster og ellers en del annen fisk når værforholdene tillot drift. I Nord-Norge var der ugunstig vær og lite eller intet bankfiske, derimot en del drift på kysten. Håbrandfisket i Nordsjøen i siste uke var mindre bra — der var lite fisk å finne. Til Kristiansand er det i siste helg på ny tilført betydelig snurrevadfangster fra Nordsjøen. Kystfisket går sin gang. Der fås bra med torsk i ruser og fiskeriene etter skalldyr gir vekslende utbytte — nå noe mindre for krabbefiskets del.

Fetsild- og småsildfisket.

Inntil de par siste ukedager foregikk det som tidligere en del garnfiske i Troms på Kasfjord og Kvefjord, dessuten litt garnfiske i Ofoten. I slutten av uken ble det uvær. Snurpere har fått enkelte mindre

fangster på Sifjord og Mefjord i Senja, dessuten noen fangster i det indre område av Vestfjorden på Rombakken og Herjangen. På Helgeland har det foregått et noe mer omfattende snurpefiske på Rana, Halsfjord og Melfjord. Ukefangsten på Helgeland kan dreie seg om 3000 hl, alt småsild størrelse 20—34 stk. pr. kg, som er levert til eksport (frysing).

I ukens løp har det også vært tatt enkelte småsildfangster på Namsen i Nord-Trøndelag.

I Sør-Trøndelag var ukekvantumet 4000 hl, halvt om halvt fetsild og småsild. Der ble saltet 640 hl fetsild og 470 hl småsild. For øvrig gikk silden hovedsakelig til frysing for eksport. Fisket foregikk i Innerad ved Levanger, på Stjørna og ved Uthaug. De samme steder er det fortsatt sild å få selv om utsiktene og fangstene ikke er store. Der er fremdeles ikke mussa hverken i Trøndelag eller lengre sør. Lengre sør er der helier ikke sild utenom litt til agn og torgsalg.

Brislingfisket.

Det ble også i forløpne uke tatt noen mindre brislingfangster i Sogn og Hardanger — mest i Sogn.

Det kan dreie seg om 1000—1500 skjegger tilsammen. Notbrukene fortsetter imidlertid fisket, som nå blant annet foregår i Nærøyfjorden, og håper på at tiden fram mot fullmåne skal gi bedre fangster.

Fra Oslofjorden meldes det om litt fiske ved Lange-sund—Kragero. Det tas småfangster av sild som er blandet med smådotter av brisling. Silden som er 10—12 stk. pr. kg, går til torgsalg.

Hermetikkindustrien oppgir råstofftilgangen pr. 19. oktober til 612 367 skjegger primavare, hvorav 600 840 skjegger brisling, 11 527 skjegger blanding samt 16 234 skjegger Y-vare, derav 16 032 skjegger brisling. Samlet råstofftilgang til sardinpakningen 628 601 skjegger mot i fjor på samme tid 354 916 skjegger.

Skarpsildfisket.

Vi erfarer at 2 Stavanger-fartøyer i disse dager begynner fisket etter storbrisling med trål i Skagerak. Det er meningen å føre fangstene til fabrikk i Østfold for framstilling av ansjos. Ad annen kilde meldes at svensker og dansker for tiden tar store fangster av skarpsild. Behovet for ansjosråstoff her hjemme er for tiden meget stort. Der er også i bransjekretser interesse for import.

Bankfisket.

Fra Møre meldes at 3 fartøyer som var på Aktiv-nesset i begynnelsen av siste uke hadde meget gode kveitefangster — opp til 9000 kg — tilsammen for 3 båter 22 640 kg. Fartøyene hadde egnet med stormakrell, som viste seg å være et meget fiskelig agn etter kveiten. Den 28. oktober kom det på ny inn 3 kveitebåter, men disse hadde ikke hatt det samme gode agn, og ble dessuten møtt med mer ruskevær og fikk bare 1500—2500 kg hver. For øvrig drives det på Sunnmøre en del linefiske på Botnane med blant annet et pigghåutbytte på 2000—3000 kg på turen, hvortil kommer en del annen fisk — lange, brosme etc. Ukefangsten for Møre og Romsdal oppgis til 204 tonn, som inkluderer 35,5 tonn krabbe og 4 tonn hummer. Av fisken nevnes 56,6 tonn sei, 31,9 tonn lange, 8,9 tonn brosme, 22,6 tonn kveite, 31,8 tonn pigghå. Måløy melder om en ukefangst på 51 tonn, inklusive skalldyr. Av fisk nevnes 4 tonn lange, 8,7 tonn pigghå.

Fra Tromsø meldes det om praktisk talt ingen bankdrift for uvær, og delvis grunnet omleggingen av bruket til vinterdriften.

Kystfisket.

Det foregikk en del seisnurping i Finnmark—Nord-Troms også i siste uke, men værforholdene var delvis til hindring. I Finnmark er der under sommer- og høstfisket i tiden 23. juni til 19. oktober oppfisket blant annet 5951 tonn sei, hvorav saltet 5027, hengt 17, anvendt fersk 910. For øvrig er der i Finnmark i samme tidsrom fisket 368 tonn torsk, 385 tonn hyse, 32 tonn brosme, 305 tonn kveite, 344 tonn flyndre og 165 tonn steinbit — i alt 7550 tonn fisk. Der oppgis produsert 1235 hl damptran, mens det samlede leverkvantum er 5644 hl. Leverkvantumet skulle betingende en betydelig høyere tranproduksjon enn den oppgitte.

Fra Nordmøre meldes det om seisnurping på Gripfeltet i siste uke. Fangstutbyttet dreiet seg i alt om vel 50 000 kg. Det var småsei det dreiet seg om og størrelsen høvet godt for innslepning av fangstene til lands for levendeomsetning, men værforholdene umuliggjorde dette.

Rusefisket

går sin gang med transportmengder i siste uke på 33 000 kg til Mosjøen, 32 000 kg til Trondheim, 10 000 kg til Åndalsnes og ca. 30 000 kg til Bergen.

Snurrevadfisket.

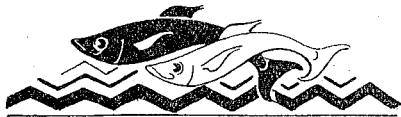
Kra Kristiansand S meldes at det i siste helg innkom en del snurrevadfartøyer fra Store Fiskebank med bra fangster, tilsammen 20 000 kg, vesentlig hyse. Det går noe tregt med avsetningen, delvis fordi fiskerne er tilbakeholdne og søker å selge til Oslo til større priser enn der kan betales i Kristiansand S. Også fra Stvanger meldes det om tilførsler av snurrevadfanget fisk.

Håbrandfisket.

Det var vanskelig å finne håbrand i Nordsjøen i siste uke. Der var intet å få på Fladengrund, men noe ble tatt på Revkanten. Til Bergen kom det inn 9 fartøyer med tilsammen bare 37 000 kg håbrand. Fisket fra Sørlandet et par mils gange av land fortsetter og ga i siste uke et samlet utbytte på 25 à 30 000 kg. Håbrandsesongen for Sørlandet ventes å ville vare til midten av neste måned, men fiskerne klager over de priser de oppnår ved Tysklandssalgene, og det er mulig at driften stopper av denne grunn.

Etter hva vi erfarer kommer håbrandeksporten fra Bergen til Italia nå i gang på ny. Der opplastes 3 jernbanevogner i Bergen den 29. oktober.

Oversikt, forts. side 494.

Litt av hvert.

Gemyttene koker i trålersaken fremdeles. Vi kan ikke nekte oss fornøyelsen av å gjengi følgende utdrag av en artikkel som en kjent statstjenestemann, samvirkekonsulent Kr. Berg skrev i »Fiskeribladet« 13. mars i år. Utdraget skulle være tilstrekkelig til å vise at en mening kan uttrykkes på mange måter:

»Det beklagelige er at også »Bergens Arbeiderblad« synes helt å ha tapt all sunn fornuft i denne sak når det i sin misforståtte »nasjonaløkonomiske vurdering« bruker et så kynisk og tåpelig argument som å si:

»Målet er ikke å holde et størst mulig antall fiskere beskjeftiget, men å skape størst mulig utbytte av våre fiskerier.«

Det manglet bare at bladet skulle ha tilføyet »og størst mulig profitt for kapitalen«.

Jeg skal undre meg på hvilken fiskeripolitisk »gjøk« som har inspirert artikkelforfatteren i »Bergens Arbeiderblad«. Det er forstemmende — og virker opprørende — at en av Arbeiderpartiets aviser i den grad løper amok i et for særlig Nord-Norges fiskere så livsviktig spørsmål, og en kan ikke annet enn unnskyldte artikkelforfatteren med: Forlat ham, da han ikke vet hva han skriver om.

Hva ville »Bergens Arbeiderblad« ha sagt om for eksempel de nordnorske fiskere brukte som argument for å høyne sine levevilkår eller tilføre Nord-Norge økonomiske fordeler — følgende argument:

Det spiller ingen rolle om titusener av arbeidere i Bergen og andre byer blir arbeidsløse eller får sine levevilkår forringet, bare fiskerne i Nord-Norge kan øke sine inntekter.

Jeg tenker at »Bergens Arbeiderblad« ville gi fiskerne en berettiget leksjon i »solidarisk samkjensle og landsinteresser«. En berettiget leksjon om fiskerne ble så forblindet i sin agitasjon for å fremme sine særinteresser.

At en så typisk representant for de mest egoistiske privatkapitalistiske spekulasjonsinteresser som herr Asbjørn Barlaup »jubler« over denne »overraskende utvikling i trålersaken« er ganske naturlig, men jeg håper artikkelforfatteren i »Bergens Arbeiderblad« følte seg beskjemmet over »jubelskriket«.

Et fiskeriøkonomisk institutt? Jordbrukets Pris- og rasjonaliseringskomité la nylig fram en innstilling om oppretting av Norges Landbruksøkonomiske Institutt.

Under forhandlingene om jordbruksprisene har det flere ganger vist seg at det regnskapsmateriale en har hatt å bygge på har vært ufullstendig. Det er innlysende at alle tiltak som kan føre til øking av effektiviteten og avkastningsnivået i jordbruket i størst mulig utstrekning må bygges på driftsøkonomisk vurdering av produksjonsmulighetene, og det beste grunnlaget for denne vurdering er detaljerte regnskaper og økonomisk analyse av driften på et tilstrekkelig tall bruk.

Norges Landbruksøkonomiske Institutt skal være en selvstendig institusjon som administrativt sorterer direkte under landbruksdepartementet. Instituttets styrer bør i følge forslaget ha tittel av direktør og beskikkes av Kongen. Kontorsjef og konsulent, distriktkonsulentene og driftsagronomene

ansettes av landbruksdepartementet etter innstilling fra instituttet. Det opprettes tre distriktkontorer som er underlagt Norges Landbruksøkonomiske Institutt.

— — — — —
En gang — om mange, mange år — kommer nok også turen til fiskeriene. Behovet skulle være minst like aktuelt der som i jordbruket.

Pr. 1. september 1946 var det 3911 menn og 3634 kvinner fra Norge som hadde arbeid i Sverige. Av disse var bare 6 menn og 6 kvinner sysselsatt i fiske. (Fra »Arbeidsmarkedet« nr. 8 1946).

Eksportlag for frossen fisk og filet. Den 10. og 11. oktober ble det holdt et møte i Oslo for å konstituere det nye selskapet, som skal ta seg av omsetning og eksport av frossen fisk og fiskefilet.

Møtet var innkalt av Eksportutvalget for Frossen Fisk og Fiskefilet, og ble åpnet av direktør Bartz-Johannessen, Bergen, og som møtets dirigent ble valgt banksjef Frihagen. Der møtte representanter for 43 produsenter fra Sørlandet til Finnmark, deriblant en rekke fra Bergen. På møtet i går drøftet en framlegg til vedtekter, og en venter at selskapet vil bli stiftet på det avsluttende møte i dag.

Etter det »Bergens Tidende« erfarer blir selskapets hovedoppgave å kontrollere eksporten. Selskapet skal imidlertid ikke være noen monopolorganisasjon med enerett til eksport, men en skal samle kreftene for felles reklame, kvalitetskontroll og utbygging av transport- og distribusjonsapparatet. På de markeder hvor det passer, f. eks. i Tyskland, hvor okkupasjonsmyndighetene krever å handle med en enkelt selger, vil selskapet opptre på medlemmenes vegne.

I land hvor kjøperne opptrer hver for seg kan det tenkes at salget også vil gå individuelt, men selskapet vil føre kontroll med kvalitet, og hindre uvettig priskonkurrans. En skal bibeholde kvalitetskonkurransen, men sjatte ut unødige og skadelige priskonkurranser.

Eksportstatistikken skulle ganske snart bli mer a jour. Med samtykke fra Statistisk Sentralbyrå tar Fiskeridirektoratet opp den gamle ordningen med ukentlige oppgaver for de enkelte tollkamre direkte til direktoratet. De første tabellene vil bli trykt i »Fiskets Gang« i nær framtid.

Vi islendinger ser med største fortroing til at vi kan få i stand samarbeid, ikke bare når det gjelder undersøkelser, men også når det gjelder omsetning av våre produkter, sier dr. Einarsson til slutt i samtalen med »Bergens Tidende«. Begge parter skulle ha større gagn av det enn av konkurranse. Vi håper å kunne opprettholde den levestandard vi har opparbeidet i de siste år, og jeg synes det er innlysende at det er en felles oppgave å sikre fiskeribefolkningen i de nordiske land gode levevilkår. Etter mine samtaler med norske fiskerifolk er jeg blitt klar over at vi er enige i det grunnsyn å sikre eksistensvilkårene for alle fiskere i de nordiske land.

Håbrandfiskernes Salslag har hatt årsmøte i Bergen. Fisket har hele året vært rasjonert både når det gjelder utseiling og kvantumbegrensning. Kvantumet har i det siste halvåret vært begrenset til 12 000 kg pr. båt. Da fisket tok til, viste det seg å være fisk til stede på Norske-

Direktør Klaus Sunnanå.

I tilknytning til denne karikaturen av Pedro, som vi tillater oss å stjele fra »Verdeds Gang», gir Asbjørn Barlaup følgende karakteristikkk av Samordningsrådets nye formann.

»Ord har ofte flere forskjellige uttale. måter. Selv et enkelt ord som fisk har det. Det kan for eksempel uttales S u n n a n å. Når en tenker på fisk i utvidet forstand — når en altså ser bort fra denne dumme torsken på fatet som en behagelig ting for en enkelt gane og tenker seg dette vesen som et nærings- og samfundsproblem på bakgrunn av alle mulige nasjonale og internasjonale perspektiver — da sier en Sunnanå!

Klaus Sunnanå er de norske fiskeriers mann framfor noen annen. Han er fiskersønn fra Karmøy. Han studerte sosialøkonomi og tenkte hele tiden på fiskeriet. Han gikk ut av studiet og søkte etter et vitenskapelig grunnlag for en forbedring av sine fedres gjerning. Det er grunner som taler for at Sunnanå vil bli en meget vellykt formann i Samordningsrådet — en stilling han overtok forleden dag og som er foranledningen til disse linjer. For er det noe Sunnanå har vært siden han i 30-årene for alvor kastet seg over fiskeriene som økonomisk problem og samfundssak, så er det samordningsmann. Han har i ethvert fall utviklet seg til det. Han har prøvd på å samordne de norske fiskeriene på utviklingsbasis, og hans arbeid

har iallfall lyktes så langt at han, da han forleden dag trådte tilbake som sekretær i Norges Fiskerilag, kunne si til seg selv at han blant alle nyordnings- og samordningsmenn innen de norske fiskerier er den som har pådratt seg færrest fiender. — — —

revet, men siden var den vanskelig å finne på de vanlige felter. I det siste har fisket foregått på de sørlige felter, hvor håbranden har opptrådt i så store mengder at betydelige kvanta kunne ha vært oppfisket, hvis omsetning og markedstilhøve ellers hadde tillatt det.

Redskapsmangelen har også hindret fisket en del, særlig er det sivil det har skortet på i det siste.

I høst har det vært en del håbrand på Sørlandskysten. En har derfor hatt henvendelse fra sørlandsfiskere med krav om opprettelse av avdelingskontor i Kristiansand S. I samråd med fiskeridirektøren er nå truffet en ordning, slik at sørlandsfiskerne kan sende til den engelskbesatte del av Tyskland.

Mens håbrandomsetningen innenlands i begynnelsen av beretningsåret var imponerende, er den senere dabbet av, hvorfor en har tatt opp arbeidet med gjenopptakelse av eksporten på de forskjellige utenlandske markeder. Den første leveranse for eksport kom i gang i februar i år til Belgia og i mars til Frankrike, men eksporten stoppet på grunn av mangelen på fransk valuta. Til engelskbesatt Tyskland er levert langt over det kvantum leveringskontrakten bestemte.

Med Italia var det sluttet avtale om levering av inntil

10 jernbanevogner, femti tusen kilo pr. uke. Valutavansker har stillet seg hindrende i veien for effektivisering av disse leveranser. Det er å håpe at en ordning kan finnes, da man i motsatt fall kan risikere å miste det italienske marked til fordel for Danmark.

Etter forhandlinger med eksportgruppene er fiskerne blitt delaktig i eksporten av håbrand med 10 prosent av all eksport på alle markeder.

Ved valgene ble David Fedøy, Buiandet, valgt til formann. Som medlem av styret: Hans K. Remøy, Remøylandet, nestformann, Peder Eggesbø, Mads Kvalsund, Nerlandsøy, Ludvig Adlandsvik, Herdla, Laurits Fauskanger, Herdla og Alf Vetvik, Måløy.

Fryseriskipet til Finnmark i november. »Nidaros» forteller 15. oktober at statens fryseriskip »Thorland», som disponeres av Bjarne Raak, Trondheim, blir ferdig med innredningsarbeidene først i november, og skal da gå til Finnmark. Ombord i skipet som er 3000 tonn, skal det bli trandamperi, fileteringsfabrikk og fiskemelfabrikk. Det vil også få et moderne fryseanlegg med plass til 4000 tonn frossen filet. Fileteringsanlegget vil få en kapasitet på

Norske trålere over 50 tonn („stortrålere“).

	Alle fartøyer tilsammen			Gjennomsnitt pr. fartøy		
	1937	1938	1939	1937	1938	1939
Antall fartøyer.....	8	9	9	8	9	9
„ bruttoregistertonn.....	2 991	3 155	3 155	374	351	351
„ turer.....	66	76	55	8.3	8.4	6.1
„ døgn på havet.....	2 332	2 567	1 891	291.5	285.2	127.6
„ effektive fiskedøgn.....	1 304	1 376	1 149	163.0	152.9	127.7
Fangstmengde:						
Saltfisk i alt..... tonn	8 441	9 045	6 515	1 055.1	1 005.0	723.9
Herav torsk..... „	8 359	8 840	6 435	1 044.9	982.2	715.0
Sei..... „	78	205	80	9.8	22.8	8.9
Annen fisk..... „	3.6	0.4	—	0.5	—	—
Tran..... tnr.	5 522	5 390	3 981	690.3	598.9	442.3
Rogn..... „	1 488	1 122	814	186.0	124.7	90.4
Beregnet ferskvekt i alt..... tonn	14 519	15 557	11 206	1 814.8	1 728.6	1 245.1
Samlet fangstverdi..... kr.	2 419 321	2 556 283	1 492 619	302 415	284 031	165 847
Herav utbetalt mannskapet..... „	523 524	550 031	323 146	65 441	61 115	35 905
Antall mann i alt.....	211	232	232	26.4	25.8	25.8
Herav lottakere.....	132	144	144	16.5	16.0	16.0
Gjennomsnittslott pr. mann..... kr.	3 966	3 888	2 244	3 966	3 888	2 244

Tabellen er utarbeidet ved Fiskeridirektoratets kontor for statistikk og etterretningsvesen og økonomiske undersøkelser på grunnlag av oppgaver som fartøyets fører etter loven plikter å sende inn for hver tur.

20–30 tonn pr. dag. Fryse- og kjøleanlegget vil bli diesel-drevet, mens båten ellers er kulldrevet.

Ombord i båten skal skaffes lugarer for 200 mennesker med messer og bysserom. Dette flytende fiskeforedlingsanlegg vil nok komme til å gjøre stor nytte for seg i Finnmark, hvor tyskerne sammen med alt annet også ødela fryseriene.

Havforskningen i vekst på Island. Island har drevet fiskeribiologiske undersøkelser siden før århundreskiftet, men riktig fart i arbeidet ble det først i årene før den annen verdenskrig. I Reykjavik er et forskningsinstitutt som svarer til det norske fiskeridirektorats havforskningsavdeling, men selvfølgelig i meget mindre format. Dessuten har islendingene et laboratorium i Siglufjord, sentret for de islandske sildefiskerier, hvor det hovedsakelig drives sildeundersøkelser. Undersøkelsene omfatter i første rekke foruten silden også torsk, hyse og rødspette. Der arbeides med spesielle fredningsproblemer, f. eks. for den store Faxabukten med tanke på å beskytte den oppvoksende bestand av kveite, flyndre og hyse; dette er et godt oppvekstområde for disse fiskesortene, og de er i den senere tid blitt overbeskattet.

Det er den islandske fiskeribiolog dr. Einarsson som forteller dette i en samtale med »Bergens Tidende«. Både

han og hans kollega magister Jonsson uttaler seg med begeistring om den norske fiskeribiologiske forskning, som vil være forbilde for arbeidet på Island. Jeg er mektig imponert, sier dr. Einarsson, over de resultater de norske forskere på dette område har oppnådd.

— På Island har vi ikke hatt noe undersøkelsesfartøy ennå, men vi håper å få i den nærmeste framtid, sier dr. Einarsson. Det er bevilget til utarbeidelse av tegninger m. v. Det har vært tale om et fartøy på 115 fot, men planen er fortsatt under diskusjon, og det er ikke mulig på det nåværende tidspunkt å si noe bestemt om hvor stort fartøyet vil bli.

Vi har også fått tilsagn om nye og tidsmessige lokaler for den islandske fiskeriforskning i forbindelse med reising av en stor bygning for fiskeriteknisk forskning, noe tilsvarende Fiskeriforsøksstasjonen i Bergen. Bygningen skal reises i Reykjavik, og bli en vitenskapelig institusjon under universitetet, sier han.

I hvilken utstrekning skal forskningen koordineres? Vil det være en styrke å samarbeide mer intimt mellom det nye universitet i Bergen og Fiskeridirektoratets Havforskningsinstitutt. Slike tanker melder seg naturlig etter å ha hørt islendingens uttalelser. G. M. G.

Sommer- og høstfisket i Finnmark. Fisk
ilandbrakt i Finnmark fylke i tiden 23. juni—19. okter, 1946.

Fiskesort	Fangst- mengde	Anvendelse			
		Saltet	Hengt	Iset	Filet
	kg	kg	kg	kg	kg
Torsk	367 662	231 914	14 105	119 913	1 730
Hyse	385 097	37 556	8 110	339 431	—
Sei	5 950 689	5 027 448	17 315	905 926	—
Brosme	32 020	24 152	2 709	5 159	—
Kveite	305 047	—	—	305 047	—
Flyndre	343 993	—	—	343 993	—
Steinbit	165 068	160 411	—	4 657	—
I alt	7 549 576	5 481 481	42 239	2024126	1 730

Obs.! I forbindelse med fisketallene oppgis i samlet lever-
mengde 5644 hl. Ennvidere oppgis 1235 hl damptran
og 59 hl lever til annen tran.

Ilandbrakt fisk til T r o m s ø i tiden 1. januar til 19. ok-
tober 1946.

Fiskesort	Mengde	Anvendelse		
		Iset	Saltet	Filet
	kg	kg	kg	kg
Torsk	2 247 224	413 140	1 691 492	142 592
Sei	1 109 906	18 395	501 426	590 085
Lange	8 257	—	7 697	560
Brosme	207 495	—	206 895	600
Hyse	121 450	89 381	32 069	—
Kveite	449 965	449 965	—	—
Gullflyndre, rødsp.	65 221	65 221	—	—
Smørflyndre	1 305	1 305	—	—
Uer (rødfisk)	6 345	6 345	—	—
Steinbit	118 370	118 370	—	—
Makrellstørje	1 759	1 759	—	—
I alt	4 337 297	1 163 881	2 439 579	733 837

Fiskerfagskolen for Vestlandet ombord i
skoleskipet »Statsråd Lemkuhl« skal nå ta til med sin virksom-
het. Formannen i styret, fiskerikonulent dr. Eggvin, for-
teller til »Fiskets Gang« at det til 28. oktober var møtt fram
ca. 50 elever og resten (ca. 20) ventes hva dag som helst.
De faste lærere er skolens styrer førstestyrermann Eivind Otte-
sen (navigasjon), annenstyrermann Peter Oftedal (navigasjon),
maskinmester Arne Lien (motorlære), stuert Ragnvald Lar-
sen (matstell), kokk Oskar Holte (matstell). Det blir dessuten
en rekke timelærere. Således skal professor Godske antakelig
undervise i meteorologi.

Tidene forandrer seg. »Svenska Västskustfiska-
rens« oktobernummer inneholder en artikkel »Tiderna För-
ändras«, som peker 35 år tilbake i tiden, nemlig til bladets
oktobernummer 1911, som inneholdt en petition fra Bohus-
fiskerne til Sveriges konge. Fiskerne ga i petitionen ord
for hvilken motvilje de hadde mot sildetrålen, som den gang
tok til å bli benyttet i Sverige. Henvendelsen ble undertegnet

in persona av en større mengde fiskere i Bohuslen. »Lite
ante vel disse fiskere, som undertegnet petitionen, at de selv
og deres sønner 30 år senere skulle ha fartøyer og redskaper
hvis effektivitet ikke gir damptrålerne noe etter, men som
sagt tiderne forandrer seg .....«, skriver redaktøren i det
nåværende S. V.

For vår del skal vi ikke nekte oss fornøyelsen av å sitere
et par godbiter fra petitionen — ikke fordi vi vil ha svenskene
til beste, men fordi vi har mange liknende eksempler hos
oss selv.

»Hvad vi emellertid rörande trålfisket särskildt vända
oss mot är dessa trålbåtars användande för sillfiske, hvilket,
sedan trålningen redan beröfvat oss backefisket, ännu står oss
äter. — — — — —

Till en början få vi erinra, att om trålningen i allmänhet,
verkar förstörande och ödeläggande på fiskbestånden, gör
silträlen detta i ännu högre grad, på grund av den mindre
maskvidden. När sillen går till erhåles visserligen i allmän-
het ingen småfisk i trålarne, troligen emedan denna skjutes
undan af de täta sillstimmen. Men när sillen uteblir och
trålarne ligga och draga efter sill, följa massor af småfisk
med i sillträlen och bortkastas sedan. — — — — —

Trålfisket har å andra sidan i konkurrensafseende det
betydande öfvertaget över vårt fiske, att det kan bedrifvas
oberoende av väderlek och ej heller er så beroende av slum-
pen som fisket med V a d a r. Det kan därför, ehuru öde-
läggande för fisket och åstadkommande en sämre vara, räknas
med en jämnare inkomst. — — — — —

Som ett ytterligare motiv, för vår mening, att staten bör
interessera sig för hvad som här försiggår, vilja vi fram-
hålla det stora ekonomiska intresse staten har at bevaka i
fiskerilånen. Undanträngas vårt vadfiske af trålare, blir det
oss alldeles omöjligt att återbetala dessa lån, utan at blifva
delvis eller fullständigt ruinerade.

Vi fiskare ha hittills varit ett fritt och af bolag oberoende
folk. Vi äga och disponera själfva öfver våra arbetsredskap
och våra hem. Komma trålbolagen och dess fiske att ohäm-
madt få tillväxa, hotar oss i alla afseenden en ödeläggande
olycka. — — — — —

Som kjent ligger svenskene nå langt fremme på silde-
trålingens område. De har tilpasset sine nasjonale fartøys-
typer til dette bruk, har konstruert spesielle trålredskaper
for formålet, og oss bekjent har de svenske notfiskere ikke
vært rammet av de ulykker de fryktet.

En sytti kilos rokke. Det er ikke uvanlig å få
rokker i trål, men det hører til sjeldenhetene å få en på
70 kilo. Dette hendte fiskefartøyet »Evy« fra Halmstad un-
der fiske utenfor Tyløen i Kattegat.

Stor håbrandfangst. En fiskekutter fra Hirtshals
kom nylig inn til hjemstedet med en håbrandfangst på 300
stykker av gjennomsnittsvikt 100 kg, tilsammen 30 000 kg.
Prisen ble kr. 1,85 for kiloen, så turen ble lønnsom og vel
så det. Fangsten ble tatt sør for Fladengrund. De danske
håbrandfiskere har riktig fått vind i seilene — hos oss er
det motsatte tilfelle. Det sis at danskene mer og mer tar
hånd om det av norske fiskere og eksportører opparbeidede
marked for håbrand i Italia.

Britisk rekordfangst av brisling. I Sid-
mouth ble det nylig landet en brislingfangst, som var den

største tatt under ett i løpet av de 20 siste år. Fangsten ble tatt av fiskefartøyet »Mary Jane« utfor Chit Rocks, og ville vært ennå større dersom noten ikke var blitt sprenget. Som den var — veite den 2 tonn — 100 skjegger — heller lite etter våre forhold.

— — — — Det ligg mange vrakmolar og ikkje so få lik i kjølvatnet etter den vestnorske håbrandfiskarfloten.

Litt i senn fekk fiskarane større og betre farty, båtar som var bygde serskilt med tanke på håbrandfisket. Dei fekk radio umborfl og kunde høyra vermeldingar. Det vart tryggare på alle måtar. No melde umsetnadsvanskane seg. Fiskarane skipa eige salskontor, saman med eksportørane arbeidde dei norsk håbrand inn på marknaden i Mid-Europa og i Italia. Det var og eit pionerarbeid, som kosta mykje strev og umtanke. Men frå 1932 og utover fekk håbranden eit trygt rom i Italia, som i åri utetter heilt til den andre verdenskrigen vart den beste og sikrase marknad for norsk håbrand. År um anna var eksporten dit uppe i 3000 tonn.

Fiskarane hadde skapt orden i fisket. Nye farty kom til etter kvart, og når det kneip med avsetnaden regulera dei fisket soleis at berre eit visst tal farty fekk gå ut, og det gjekk etter tørn. Det var eit friviljugt og godt samarbeid. Vestlandsfiskarane hadde skapt eit nytt fiske. Det var ein ekspansjon som landet var tent med. — — — — — (Fra en lederartikkel i »Bergens Tidende« 24. oktober 1946).

Fiskefartøy til salgs.

Bygget 1944 i Hardanger. Dimensjoner: 52' × 14' 9" × 6' 9". 24,59 br. reg. tonn. 42—63 HK Brunvoll motor. 7—8 mil. Fiskerimerket. Distriktsbesiktigelse Stavanger. Henvendelse Brødrene Olsen A.s, Stavanger

Ut-
landet.

Det engelske sildefiske.

De engelske fiskeritidsskriftene beklager seg over sildefisket fra East Anglia, som ikke har innfridd forventningene. Gjennomsnittsfangstene for Yarmouth oppgis til omkring 40 crans pr. tur. Den 23. oktober ble det ilandbrakt 2194 crans, salgssum £ 9414. Silden ble solgt til hjemmemarkedet. Den 25. oktober var fangsten for Yarmouth og Lowestoft tilsammen på ca. 4000 crans fordelt på 120 drivere. En del av fangstene var 2-netters. Senere har det vært fisket lite, og det er svært lite som er levert til salting.

Svenskenes sildefiske ved Island.

Svenskene karakteriserer utbyttet av sitt sildefiske ved Island som ganske middelmådig. Deltakelsen talte 45 fartøyer,

Fisk brakt iland i Møre og Romsdal fylke 1946.

Fiskesort	I uken		
	Fra 1/1-12/10	Fra 13/10-19/10	Fra 1/1-10/10
	kg	kg	kg
Torsk	467 033	570	467 603
Sei	2 205 040	—	2 205 040
Lyr	8 065	—	8 065
Lange	8 234 310	3 500	8 237 810
Blålange	42 020	—	42 020
Brosme	1 575 714	8 500	1 584 214
Hyse	365 278	615	365 893
Lysing, kolmule ..	1 380	—	1 380
Kveite	630 301	47 647	677 948
Gullflyndre, rødsp.	41 921	908	42 829
Smørflyndre	13 610	—	13 610
Ål	24 873	110	24 983
Uer (rødfisk)	485	—	485
Steinbit	1 622	—	1 622
Breiflabb, ulke ..	6 050	—	6 050
Skate, rokke	400	—	400
Annen fisk	26 170	1 600	27 770
Håbrand	74 464	—	74 464
Pigghå	66 870	2 730	69 600
Makrellstørje	4 587	—	4 587
Hummer	40 897	2 215	43 112
Reker	35 648	348	35 996
Krabbe	565 031	72 228	637 259
I alt	14 431 769	140 971	14 572 740
Herav til:			
Ålesund	8 382 626	66 144	8 448 770
Kristiansund N ..	1 340 646	20 026	1 360 672
Smøla	513 491	17 520	531 011
Bud—Hustad	527 894	3 200	531 094
Ona—Bjørnsund ..	996 207	451	996 658
Bremsnes	1 368 190	300	1 368 490
Lever	5 501,5	8	5 509,5

som medførte 39 000 tomtønner, hvorav ca. 30 000 tønner ble ifyllt på fiskefeltet, men man er vant til at silledriverne tar full last ved Island. Det har aldri tidligere deltatt så mange drivere i dette fiske fra svensk side, og mange av de som var med denne gangen var debutanter. Kvaliteten av den hjemførte sild beskrives som normal. Avsetningen har gått strykende — alle laster ble levert direkte til konserverfabrikkene.

Det hollandske sildefiske.

Hollenderne oppgir sin sildefangst i uken til 12. oktober til 3870 tønner fullsild, 28 139 tønner steurharing, 718 tønner ijleharing og 1076 tonn fersksild. Totaltall er ikke oppgitt.

USA gis nå også importlisenser for norske sardiner til nye importører.

I følge en Fish and Wildlife Service-meddelelse gir myndighetene i U. S. A. (USDA) nå lisenser for import av norske sardiner og norsk kippers. Lisenser gis til importører

Ilandbrakt fisk til Måløy og omegn i tiden 1. januar til 19. okt. 1946.

Fiskesort	Mengde	Anvendelse		
		Fersk	Saltet	Hermetikk
	kg	kg	kg	kg
Torsk	477 949	462 949	—	15 000
Sei	815 294	754 294	—	61 000
Levende sei ...	46 500	46 500	—	—
Lange	1 000 242	518 492	481 750	—
Brosme	352 547	308 977	43 570	—
Hyse	46 251	46 251	—	—
Kveite	56 574	56 574	—	—
Gullflyndre ...	48 374	48 374	—	—
Annen fisk ...	2 700	2 700	—	—
Håbrand	45 180	45 180	—	—
Pigghå	103 776	103 776	—	—
Makrellstørje ..	1 900	1 900	—	—
Hummer	33 270	33 270	—	—
Reker	15 590	15 590	—	—
Krabbe	274 300	—	—	274 300
I alt	3 320 447	2 444 827	525 320	350 300

som tidligere har importert omtalte varer og dessuten til nye importører innbefattet krigsveteraner, som ikke har noe historisk krav å framføre.

U. S. A. er blitt alokkert 17 370 000 pund av den norske produksjon 1946/47. Partiet fordeler seg med ca. 3 200 000 pund på brislingsardiner, 8 610 000 pund på sildesardiner og 5 560 000 pund på kippers (inklusive snacks). Det ved alokasjonen tildelte parti motsvarer omtrent 55 % av gjennomsnittsimporten av disse varer i den 5-årsperiode som falt umiddelbart før krigen.

Det svenske sildefiske.

I uken som endte 19. oktober ble det av svenske fiskere ilandbrakt 876 tonn sild, hvorav 807 tonn trålsild. Fisket foregikk på Halsebanken nordvest av Skagen. Prisene på trålsild i Gøteborgs fiskehavn var 23 til 48, gjennomsnittlig 35 øre pr. kg. Siden sesongens begynnelse den 1. juli er der ilandbrakt 465 tonn garnsild, 9876 tonn trålsild og 41 tonn snurpesild, tilsammen 10 382 tonn mot 10 420 tonn samtidig i 1945. Av årets fangst er 6376 tonn blitt saltet, i fjor 4002 tonn.

Saltsild-produkksjonen i East Anglia.

Fiskeriutsending Carsten Hansen meddeler den 26. okt.: Bortimot medio denne måned forekom sildestimer i rimelige mengder på de vanlige felter som drives med Lowestoft og Yarmouth som basis.

Fiskerne gikk den gang til streik fordi de ikke fikk ekstra matrasjoner som handelsflåtens folk i oversjøisk fart, og dertil en ekstra tildeling av kuponger for kjøp av arbeidsklær. Etter en del diskusjon med myndighetene ble fiskernes krav helt ut imøtekommet, og en regnet med at fisket kunne komme i full gang for en ukes tid siden.

Imidlertid gikk sildeganerne og pakkerne — vesentlig

skotske piker og en del yngre mannlig arbeidskraft fra Irland — til streik, idet også de krevet ekstra kuponger til kjøp av arbeidsklær, og i tillegg dertil en vesentlig forhøyelse av den faste lønn og akkordsatsene.

Nevnte arbeidere krever den faste grunnlønn forhøyet fra £ 2.0.0 til £ 2.10.0 for piker og fra £ 2.10.0 til £ 3.0.0 for menn. Akkorden for saltingen kreves forhøyet fra 1/4 d til 2/— pr. oppsatt tønne, og akkorden for ganingen forlanges forbedret til 3/— istedetfor 2/— pr. tønne. Forhandlinger mellom arbeidernes og arbeidsgivernes representanter har ikke ført til noe resultat, og det er sannsynlig at saken kommer å stå i stampe inntil Ministry of Food intervenserer.

Ministry of Food har garantert prisene for ferdigpakket saltsild, og arbeidsgiverne påstår at de ikke kan forhøye arbeidslønningene uten at Ministry of Food samtidig forhøyer garantiprisen. Garantiprisen har hittil vært holdt hemmelig mellom de 2 kontraktparter.

Førstehands maksimalpris for sild til konsum i fersk stand er 88/8 d, for sild til kippers-røkeriene 84/8, og der ble regnet med at atskillig sild kunne selges til disse priser før sildesalterne kunne få tak i sild til minsteprisen 55/— pr. cran. Streiken har imidlertid medført at selv de få fiskere som har fortsatt driften har måttet selge silden til en pris av 55/— pr. cran i denne uken, da mer ikke har vært oppnåelig på noe hold.

Et par verdifulle uker kan regnes tapt for saltsildproduksjonen i East Anglia. Når høststormene framkaller knappere fiskemarked vil etterspørselen etter sild til ferskkonsum og røking stige, slik at salterne vanskeligere får dekket sitt behov til den lavere pris.

Markedsnytt.

Guatemala som marked.

Fra en oversikt i »Norges Utenrikshandel« nr. 20 hitsettes følgende utdrag:

Den samlede årsimport av både klippfisk og tørrfisk gikk før krigen vanligvis oppimot 200 tonn om året. Klippfiskens utgjorde herav bare ca. 30—40 tonn. Årsaken til at klippfiskens inntok en relativt beskjeden stiling kom blant annet av at klippfiskens i seg selv er en dyrere vare enn tørrfiskens. Dertil kommer at Guatemala omtrent bare innfører beuløs klippfisk som er pakket i små kartong-esker, og dette virker selvsagt fordyrende på varen. Dessuten er tollene på klippfiskens høyere enn på den »tørre fisken«.

Norge har som kjent ofte hatt en viss del av markedet for klippfiskens vedkommende. Like før krigen var Norge på god vei til å oppnå en sterk stilling på markedet i Guatemala, idet landet i 1939 importerte 10 tonn klippfisk fra Norge. Den »tørre fisken« innføres vesentlig fra Mexico og selges til priser som ligger langt under klippfiskens. Det brede befolkningslag får derved råd til å kjøpe den »tørre fisken«.

Norsk tørrfisk er en ukjent vare i Guatemala. Under krigen sank landets import av tørrfisk og klippfisk betydelig, men det synes nå som om importen av tørrfisk fra de mellom-europeiske land tar seg opp, idet den i 1945 utgjorde hele 104 tonn. Klippfiskens har imidlertid ennå ikke hatt sitt come back. Men dersom det ble gjort et rimelig nedslag i tollsatsene og et mer intenst markedsarbeid i Guatemala ble satt i gang, skulle det være utsikter til at vårt klippfisk-marked kan gjenerobres og utvides ganske betydelig.

Den normale førkrigsimport av sardiner gikk før krigen opp i om lag 100 tonn, hvorav Norge i enkelte år leverte litt over 7 tonn. Inntil handelstraktaten kom i stand i 1938 var norske sardiner og annen fiskehermetikk belagt med 100 % høyere toll enn importen fra de mestbegunstigete land. Av annen fiskehermetikk og skalldyr ble det sammenlagt innført om lag 25 tonn om året før krigen. Norge leverte i enkelte år om lag 1 tonn. Bransjefolk i Guatemala mener at innførselen av fiskehermetikk kan økes ganske betraktelig etter krigen.

Guatemala importerte før krigen om lag 25—30 tonn tranprodukter pr. år. Medisintran som vanligvis ble levert av Norge, utgjorde som regel ca. halvparten av denne import. Det ble også importert en del tranemulsjoner samt vitaminisert tran. Av vitaminisert tran leverte Norge en vesentlig del før krigen. Under krigen sank Guatemalas import av tranprodukter betydelig, men tok seg godt opp i 1945, da det ble importert 44 tonn i alt. Dertil kommer 2,6 tonn tran i form av farmasøytiske produkter, en helt ny post i Guatemalas importstatistikk. Dette kvanrum kom fra U. S. A. Guatemala har under krigen forandret teksten i tollsatsen for tran slik at det under samme posisjon som tran nå kan innføres oppblandet med »andre vegetabiliske eller animalske oljer«. For vår eksport er denne redaksjonsendring meget ugunstig.

I 1946 synes importen fra Norge igjen å være kommet i gang, idet det i første halvår er kommet 1100 kg medisintran fra Norge.

Sveits som marked.

Fra en oversikt i »Norges Utenrikshandel« nr. 20 av handelsråd A. Bakke hitsettes følgende:

Det er dessverre så at en regelmessig import av frossen filet ennå ikke kan sies å være begynt; det er bare et par prøvesendinger som har funnet sted. Laksen er helt uteblitt i år, mens det av tørrfisk er blitt importert atskillig mer enn før krigen. Av hermetikk er det ikke kommet noe.

Et av våre viktigste eksportprodukter til Sveits tidligere, nemlig fiske- og sildemel, er likeledes helt uteblitt i år. Istedenfor norsk mel er det tilsvarende islandske produkt kommet inn. Fra mars til juni innførtes for 660 450 sv. frc. av den islandske vare, svarende omtrent til vår tidligere levering, som for hele 1938 utgjorde litt over en million franc.

Et annet av havets produkter, oleomargarinen (herdet hvalolje), som ble innført til Sveits i stigende mengde før krigen, er naturligvis også borte. Landet er i påvente av at oleomargarinen skal komme igjen, blitt stilt i utsikt polymerisert sildeolje, som kan brukes i samme øyemed.

Av medisintran er det, regnet etter verdien, allerede innført mer i disse 6 måneder enn for hele året 1938.

I 1938 ble det av samme varer innført 1296,6 tonn, til et beløp av 686 600 frc., altså i verdi mindre enn inneværende halvårs import.

Da importen ikke er likelig fordelt på de to halvår, er det ikke mulig å trekke en eksakt sammenlikning. Det ser imidlertid ut til at importen i år sammenliknet med 1938 er tilfredsstillende.

Den vesentligste konkurranse for den norske medisintranen kommer fra U. S. A., hvorfra det er innført haitran som er meget vitaminrik. Men importørene mener at den norske tranen vil holde stillingen.

Olje- og melprisen i London.

Vi gjengir i følge »La Pêche Maritime« av 15. oktober følgende Londonnoteringer: Koldklaret torskelevertran pr. 1016 kg £ 75.10.0 inkl. emballasje. Sildolje, brutto, pr. 1016 kg £ 76.0.0. Fiskemel, 60 % eggehvite, 6 % olje, fra fabrikk, pr. 1016 kg inkl. sekker £ 22.15.0. Sildemel, importert 54 à 65 % eggehvite pr. 1016 kg £ 18 à 22.

Ferskfiskkvotene til Storbritannia fra 12. november 1945 til 1. desember 1946.

Sekretær Jakobsen ved Fiskeridirektoratet har velvilligst tilstillet oss følgende oversikt:

I tiden fra 12. november 1945 til 3. februar 1946 ukentlig kvote 200 tonn. Tillatte fiskesorter: flyndre, torsk, hyse, lange. Fra februar 1946 også kveite og torskerogn.

—»— 4. februar til 3. mars 1946 ukentlig kvote 150 tonn. (Tillegg innvilget for 50 tonn for uken 10. februar til 16. februar). Tillatte fiskesorter som ovenfor spesifisert.

—»— 4. mars til 29. juni 1946 ukentlig kvote 300 tonn. Tillatte fiskesorter som ovenfor spesifisert.

—»— 30. juni til 24. august 1946 ukentlig kvote 300 tonn. (Bare 100 tonn pr. uke tillatt i 2 første uker av juli, senere 300 tonn ukentlig). Tillatte fiskesorter: slettvar, kveite, lomre, flyndre, tunge og piggvar.

—»— 26. august til 29. september 1946 ukentlig kvote 300 tonn. Tillatte fiskesorter: slettvar, kveite, lomre, flyndre, tunge og piggvar.

—»— 30. september til 28. oktober 1946 ukentlig kvote 200 tonn. Tillatte fiskesorter: torsk, torskerogn, hyse, flyndre, slettvar, kveite, tunge, lomre og piggvar.

—»— 29. oktober til 1. desember 1946 ukentlig kvote 150 tonn. Tillatte fiskesorter: slettvar, steinbit (flådd), torsk med hode ikke under 2 lbs., torskerogn, sandflyndre, ikke under 3/4 lbs., pigghå (flådd), hyse, lysing, kveite, lomre, lange, flyndre, lyr, rokkevinger, skatevinger, tunge og piggvar.

Tapte kunder koster mer enn tapte fisk. Kvalitet gir vedvarende utbytte.

Hvis en fiskehandler oppdager at noe av hans lager er blitt forringet i kvalitet og han kasserer det, så taper han hva fisken koster ham og — det er ille, men hvis han beholder det til han kan selge det til en godtroende kunde, vil han redde det som fisken koster ham — men han vil høyst sannsynlig miste kunden.

Og det er verre enn å miste noe fisk.

Det er den tilfredse kunde som kommer regelmessig tilbake og kjøper mer, som er grunnlaget for en god forretning på lang sikt for fiskehandleren.

Hummerfiske – et viktig småfiske.

En rundreise i lokalavisene.

Åpningen av høstsesongen for hummerfisket er som vanlig gjenstand for stor oppmerksomhet i lokalpressen:

Bladet »Lindenes«, Mandal, skriver 18. oktober bl. a.:

»Arets hummerfiske, som fiskerne hadde satt så store forventninger til, viser etter annet trekk et høyst variert bilde. Noen fiskere er godt fornøyd — det gjelder de som har teinene liggende på grunt vann —, andre er tålig bra fornøyd, mens det er mange som er blitt meget skuffet.

Det sted hvor man er mest — og svært — fornøyd er på Landøy. Beste fisker hadde i første trekk 150 hummer på 150 teiner. På 190 teiner fikk en mann 185 hummer, 130 teiner 120 hummer, 100 teiner 75 hummer, 140 teiner 122 hummer.

Ved annet trekk lå utbyttet nokså jevnt på en halv hummer på teinen.»

»Haugesund Dagblad« skriver samme dag:

»Hummerfisket begynte som kjent i midten av denne uken og i går spurte vi fiskerne i en del distrikter i Sunnhordland hvorledes fisket hadde artet seg. Det knytter seg store økonomiske interesser til dette fiske, idet man må regne med at et meget stort kvantum går til eksport, og det er av den største verdi å få denne i gang så hurtig som mulig, av valutamessige grunner.

Stort sett viser det seg at resultatene er meget ujevne. Der har vært fangster fra $\frac{1}{2}$ til 1 hummer i Sveio, Espevær, Bømlo, Finnås og Stord. Det er imidlertid enda for tidlig å ta disse tall som en pekepinn om hvorledes hummerbestanden er. Fiskerne må nemlig prøve seg fram for å finne i hvilken dybde hummeren »går« i, og det kan tenkes at den »går« dypere enn vanlig, på grunn av sjøtemperaturen som fremdeles er noe høy.

Det har enda ikke vært noe salg, og det vil neppe bli det før i neste uke en gang. Hvorledes prisene vil bli, er uvisst, men det er i hvert fall sikkert nok at så høye som i forrige fangstsesong vil de ikke bli, dertil er de foreløpige eksportvanskeligheter for store. Alt beror imidlertid på resultatene av fisket. Blir det lite hummer, øker prisen — og omvendt.»

»Fredrikstad Blad« skriver 16. oktober:

»I tiden 4. til og med 11. oktober er det fra Hvaler over tollstasjonen på Herføl utført 7272 kg hummer og 1989 kg krabbe. Hummeren er av svenske oppkjøpere betalt med 7 svenske kroner pr. kg, og krabben med 50–75 øre pr. kg. Betalingen skjer over clearing. En del eksportertes også over Svinesund.

Blant de hummereksemplarene som ble tatt like ved Hvaler var det en del temmelig store. Et par veide 3 kg. Det blir ikke mer enn halv pris for slik rusker som er gamle og fulle av skjell.

Hummerfisket som har vært temmelig middels, begynner å ta av nå.»

Samme dagen skriver »Fædrelandsvennen«, Kristiansand S.:

»Noe utførlig oversyn over resultatene av det første hummertrekket i Vest-Agder kan ikke gis før avisen går i tryk-

ken. En telefonrassia rundt ga bare magert utbytte, idet de fleste og større hummerfiskerne først kan ventes inn ut på ettermiddagen eller først i kveldingen. Trekket tar lang tid med det store teineantall, liksom en skal agne og legge ut igjen.

En del småfiskere som fisker med bare få teiner og holder seg på de indre plassene, melder imidlertid om dårlig resultat. I Spangereid hadde en således på 10 teiner fått 7 hummer, ellers var resultatet for enkelte en hummer på teinen, mens det mest vanlige var $\frac{1}{2}$ på teinen.

Som et foreløpig resultat i Ny Hellesund oppga en fisker vi snakket med 1 hummer på teinen.

En Alo-mann meldte om følgende resultat: 9 teiner, 6 hummer, 12 teiner 7 hummer og 14 teiner 1 hummer. De 14 siste var lagt lenger ut enn de forannevnte og vår hjemmelsmann mener at det intense fisket i vår da prisen på hummeren var så god, vil gi dårlig resultat på de ytre grunnene.

På Flekkerøya melder de fiskerne som er kommet inn om $\frac{1}{2}$ hummer på teinen. Særlig uheldig hadde imidlertid en fisker vært som hadde 30 teiner ute og bare fikk 9 hummer.

Det foreløpige resultat for Randøya er snaut en hummer på teinen.

*

Straks før avisen går i trykken meldes det fra Søgne at resultatet der ute ser ut til å bli ganske bra, idet de fleste fiskerne er kommet inn og melder om $\frac{3}{4}$ til 1 hummer i gjennomsnitt på teinen. Enkelte fiskere har derimot fått over 1 hummer på teinen. Dårligst har resultatet vært på de plasser der det ble fisket til sent i vår. Søgnefiskerne er i følge vår hjemmelsmann godt fornøyd med resultatet.»

»Sørlandet«, Kristiansand S. skriver samme dag blant annet:

»I strålende vær begynte hummerfisket i Vest-Agder. Nå er det stor spenning om hvordan fisket vil slå til. Vi har i formiddag satt oss i forbindelse med de forskjellige distrikter. Resultatene som foreligger så tidlig på formiddagen gir ikke noe helt hlobbart bilde av situasjonen, for storfiskerne blir ikke ferdig med å trekke før ut på ettermiddagen. I Søgne hadde de som hadde trukket teinene i formiddag fått fra $\frac{1}{2}$ til 1 hummer pr. teine, forteller Kristian Rasmussen på Borøya. Der er stor deltakelse i fisket.

I Korshavn er det bare kommet inn et par båter av de som har få teiner. Den ene fiskeren hadde fått 14 hummer på 16 teiner. Kan det legges til grunn for gjennomsnittet, er det jo riktig bra. Det er en masse teiner i sjøen der borte.

Rosenius Nilsen i Kirkehamn forteller oss at de båtene som er kommet inn har fått $\frac{3}{4}$ hummer pr. teine. Det er stor deltakelse og flott vær.

Fra Lindesnes melder de at første trekket der ikke ser ut til å bli så godt som i fjor. Båtene som er kommet inn har fått $\frac{1}{2}$ til $\frac{3}{4}$ hummer på teinen. I fjor var det omlag

1 hummer pr. teine i gjennomsnitt. Hummerfisket ble jo i år drevet til langt på våren på grunn av de gode prisene. Kanskje er dette en av grunnene til at det ser ut til å være mindre hummer i år.

Fra Farsund-distriktet får vi opplyst at i fjordene rundt Farsund har fiskerne fått omlag 1 hummer pr. teine. Like ens var det kommet meldinger ute fra Katland at der var fiskere som hadde fått hummeren på teinen. En fisker fra Borlaug som hadde satt teinene sine utenfor Rauna forteller at han på 80 teiner fikk 25 hummer.

Utenfor Farsund deltar syv Hidraskøyter i fisket, med ca. 150 teiner pr. skøyte, og dette gjør at der blir atskillig mer teiner enn vanlig på den måten. Ellers er det flott vær og god stemning om en så skal si i denne forbindelse.

»Christiansand Tidende« har 17. oktober noen mer generelle betraktninger over resultatet og eksportmulighetene:

»I fjor satte hummerprisen absolutt topprekord. På det høyeste var den oppe i 12 kroner kiloet til fiskerne.

I år kommer nok ikke hummeren opp i slike priser, selv om den har vært godt betalt hittil. Etter at fisket var begynt i Aust-Agder kom prisene til fiskerne opp i 8 kroner kiloet, men nå ser det ut til at hummerprisen vil ramle ganske sterkt nedover. 1. oktober begynte fisket i Sogn og Fjordane og 15. oktober tok det til i Vest-Agder og i Hordaland. Hittil har fisket vært noe ujevnt i Vest-Agder, får vi opplyst. Det ser ut til at det første trekket brakte noe mindre utbytte i de vestlige distrikter i fylket enn i de østlige. Men det ventes gode fangster så meget mer som det er atskillig øking i teinetallet. Og det pene været gjør at en kan sette også på de ytterste fiskeplassene.

Resultatet har jevnt over vært 1½ hummer pr. teine.

Det er sikkert at prisene vil bli betydelig lavere enn de som Aust-Agderfiskerne oppnådde. I Hordaland venter en at prisen vil stabilisere seg på 6 kroner kiloet, men en sier også at denne prisen vil gi fiskerne et meget godt utbytte.

»Christiansands Tidende« har spurt en av de største hummereksportører i Vest-Agder om hvordan det ser ut med prisene her nede, og får til svar at det nok vil bli nedgang. Det skal holdes et møte en av de første dagene for å fastsette prisene til fiskerne, og vår hjemmelsmann kunne da tenke seg at prisen vil bli satt til mellom 4 og 5 kroner kiloet.

— Her er etter hvert samlet opp store hummerlagre, og de vil jo bare øke når fisket tar til i Vest-Agder.

Der er fremdeles muligheter for eksport, men ikke til de priser som en har oppnådd tidligere, nettop på grunn av de store lagre vi sitter inne med. Den høye hummerprisen har holdt det innenlandske forbruk nede, men når prisene blir satt ned, vil nok det ta seg opp igjen.

Det skal ikke nektes at hummerfisket og hummerprisene ved sesongåpningen blir preget av det forhold at fisket tar sin begynnelse til forskjellig tid i de forskjellige distrikter. Den ordinære fredningstid for hummer, er tiden 15. juli kl. 8 morgen til første virkedag i oktober, men der er nesten flere unntakelser fra bestemmelsen enn reglementære fredningstider. I Akershus, Vestfold og Telemark er således hummeren fredet i tiden 15. juli til 15. september, i Aust-Agder 1. juli til 15. september, i Vest-Agder og for Sokndal

og Eikersund herreder samt Sogndal og Egersund by i Rogaland 1. juli til 14. oktober, i Rogaland for øvrig 1. juli til 30. november og i Hordaland 1. juli til 15. oktober. Begynnelses- og slutningsdatum er innbefattet i fredningstiden.

Boken om banken som er 25 år.

Den norske stats fiskeribank runder 25 år den 1. november. I den anledning har banken utgitt en beretning skrevet av banksekretær Inggard Johnsen. Det er for øvrig mer enn en beretning. Det er en kritisk analyse av hele virksomheten, og det tjener ledelsen til ære at den på denne måten vil legge alle kort på bordet uten å stase til eller hylle inn det som er skjedd.

I et senere nummer skal vi komme tilbake til skriftet.

Vi har enda en rest

av kledelig beskjedenhet. Manglene ved »Fiskets Gang« er vi de første til å innrømme. Men likevel — Vi kan ikke nekte oss gleden av å gjengi følgende blomst fra en abonnent i Rio de Janeiro:

»Idet jeg takker for tilsendelsen av »Fiskets Gang«, ønsker jeg å uttrykke min store tilfredshet med den nye redaksjon av bladet, som gjør det til en uunnværlig etterretningskilde for fiskerinteresserte.«

Vi ber

alle bedrifter i fiskebransjen om å sende bilder fra sitt virke. — Båter, redskaper, fiskebruk, fabrikker, — alt interesserer.

Fiskets Gang

KLIPP

»ENGLANDSBATENE«.

Asbjørn Barlaup skriver blant annet følgende i »Verdens Gang« for 22. oktober 1946:

Forleden dag møtte jeg en framtrepende hjemmefrontmann fra vestkysten. Han betydde en hel del for en krets av mennesker som i de tidlige dager av okkupasjonen drev underjordisk organisasjonsarbeid på Østlandet. Når noe sprakk — og det gjorde det svært ofte — var denne mannen og hans venner blant fiskere i distriktet utveien. På utrolig kort varsel kunne han mobilisere en båt for tur til England, og hardt betrente mennesker var reddet for friheten og livet.

— Jeg er i en høyst pinibel situasjon, sa han. Jeg kan ikke se mine gamle fiskerverner i øynene. Ennå går de og venter på erstatningen for de båtene de overlot til oss. De har ikke fått beskjed hverken om når de kan gjøre regning på erstatningen eller hvor meget de får. Jeg husker vel godt hvorledes de oppførte seg da vi kom og ba om båtene. Vi forklarte dem ganske enkelt hva det gjaldt: At vi skulle redde noen mennesker som var kommet i livsfare for fedrelandets skyld. Penger blir det vel saktens råd med når krigen er slutt hvis du ikke får båten din igjen i god stand, sa vi. Og det var ikke nei i fiskerens munn — — —

Min venn fortsetter med å beskrive fiskeren i den tiden som kom. Båten betyr alt for fiskeren. I penger kan det være verd hva som helst mellom tyve og sytti tusen kroner. Men bortsett fra den rene pengeverdi representerer båten hans eneste eksistensmulighet. Det var de villigste fiskerne som kom til å lide det største tapet. Mange av dem sendte sine båter avsied allerede i 1940 og 1941. Siden fikk de gå og se på at andre fiskere, som kanskje ikke hadde vært så beredvillige, tjente seg søkkrike i de årene som kom.

Dette var hjemmefrontmannens og fiskerens språk, slik de taler det på vestsiden av fjellene. Byråkratiet fører et annet språk, — det har endog sin egen filosofi. Det har reist seg mange slags prinsipielle betenkeligheter i forbindelse med dette erstatningsspørsmålet. Noen av fiskerne har fått sine båter tilbake, men i en sørgelig forfatning. De skal ha en slags erstatning. Det var andre som aldri fikk båten igjen. Det er i alt 90 av dem. Noen av dem forsvant allerede på reisen over. Andre sank etter å ha vært i tjeneste i England noen tid. Skal det for den slags tjeneste ytes leie bare for den tid båten fløt — akkurat som for Nortraship-båtene? Eller skal Englands-båtene stilles i samme klasse som de båtene som ble rekvirert av tyskerne? Alt dette er

problemer som for den som skal regne det ut etter departementale regler nærmer seg det uoverstigelige. Men fiskeren ser det ikke slik. Han synes det er svært lett å komme til det resultat at han må være berettiget til å bli satt i stand til å fortsette den næring han drev den gang da han for sin samvittighets og landets skyld måtte opptre som livredningsmann ved å gi fra seg sitt leibrod.

Oversikt, forts. fra s. 484.

Skalldyr.

Fra Møre meldes om en uketilgang på 4000 kg hummer, fra Måløy om 1200 kg og Bulandet 1600 kg. Prisen i Bulandet oppgis nå til kr. 4,50. For Vest-Agder og Sør-Rogaland sis hummerfisket å være betydelig mindre enn i fjor — $\frac{1}{3}$ mindre. Der er ikke noe hummer å få på de ytre teinegrunnene, bare inne i skjærgården. Prisen sørpå oppgis til kr. 5 pr. kg. Avsetningen er treg. Krabbefisket er nå mindre. I siste uke oppgis fangstøkingen for Møre til 35 500 kg, Måløy 31 900 kg og Bulandet 19 000 kg. Rekefisket på strekningen Egersund—Kristiansand S oppgis å ha vært bra i siste uke. Lørdag ble det ilandført mellom 17 og 18 000 kg.

Engelsk mål og vekt omgjort til norsk:

1 pund	=	0,454 kg
1 cwt	=	50,8 »
1 stone	=	6,35 »
1 cran	=	170,47 liter
1 gallon	=	4,54 »
1 tonn	=	1016 kg
1 barrel	=	121,2 liter